

Kommunala Integrationsrådet

21 september 2016

Inva-Sams synpunkter på Plan för lika möjligheter, Dnr 165/2016

Beskrivning av ärendet

Plan för lika möjligheter beskriver hur Helsingborg stad ska säkerställa lika rättigheter och möjligheter för alla helsingborgare. Helsingborg ska vara en stad fri från diskriminering på grund av kön, ålder, funktionsvariation, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck.

I planen beskrivs konkreta åtgärder liksom tydliggörs ansvar och tidsram för att stimulera kommunens nämnder, styrelser, bolag och förvaltningar mot målet en öppen och inkluderande stad fri från diskriminering. Plan för lika möjligheter har tagits fram i bred dialog och utgår ifrån stadens Livskvalitetsprogram. Den tar ett samlat grepp om arbetet mot diskriminering utifrån diskrimineringslagens sju diskrimineringsgrunder. Planen är ett viktigt steg för att intensifiera och samordna arbetet för lika möjligheter i Helsingborg och för att nå målet om en öppen och inkluderande stad. Tidsplanen för genomförandet är 2017-2020 och de föreslagna åtgärderna är:

1. Vi ska arrangera och möjliggöra aktiviteter och utbildningsinsatser för att öka kunskapen om diskriminering, normer och dess effekter.
2. Vi ska kommunicera på ett tillgängligt, jämlikt och normkritiskt sätt.
3. Vi ska beakta antidiskriminering och mänskliga rättigheter vid upphandling, avtal och ekonomiskt stöd.
4. Vi ska öka samverkan inom staden samt med andra aktörer för att uppmuntra möten, dialog och aktiviteter som främjar lika möjligheter i Helsingborg.
5. Vi ska göra Helsingborg tillgängligt och inkluderande.

Inva-Sams synpunkter på Plan för lika möjligheter

Kommunala Integrationsrådet (KIR) har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Plan för lika möjligheter för Helsingborgs stad.

KIR består av ledamöter från dels Invandrarförningarnas samorganisation (Inva-Sam) och dels politiskt tillsatta ledamöter. Under KIR's sammanträde den 6 september 2016 beslutades att KIR's politiskt tillsatta ledamöter avstår från att lämna sina synpunkter i ärendet. Nedan följer Inva-Sams synpunkter på förslaget.

Inva-Sam ser positivt på stadens initiativ att ta fram en plan för lika möjligheter för alla invånare oavsett kön, ålder, etnicitet, religion eller trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell

läggning och könsidentitet. Inva-Sam kan se att Plan för lika möjligheter i Helsingborg står inför stora utmaningar likväl som möjligheter att faktiskt påverka det samhälle vi vill bygga. Helsingborg kan bli en förebild för andra kommuner om planen blir tillräckligt konkret och genomförbar i praktiken.

För att komma tillrätta med och motverka diskriminering i staden räcker det inte med bara ambitioner och samverkan mellan förvaltningar anser Inva-Sam. Det krävs mycket konkreta och specifika mål samt tydliga inriktningar för att motverka misstro och förakt mot människor som ser annorlunda ut och uppträder på annorlunda sätt.

En av de viktigaste byggstenarna är enligt Inva-Sam tidiga utbildningsinsatser i förskola och grundskola. Värdegrunder om antidiskriminering och mänskliga rättigheter måste befästas i så tidig ålder som möjligt för att våra barn ska växa upp till en ansvarsfull generation som umgås över etnicitets-, tro- och språkgränser och inte känner otrygghet inför främmande kulturer. Inva-Sam anser att det mest effektiva sättet att kontinuerligt och systematiskt befästa nämnda värdegrunder är att införa obligatoriska moment i läroplanerna där alla barn- och ungdomar får utbildning i mänskliga rättigheter. I en sådan utbildning bör ingå dels historiska segregationsexempel, dels praktiska moment. Inom ramen för det senare, eller som en separat åtgärd, kan det till exempel arrangeras utbyten och/eller gemensamma aktiviteter mellan för- och grundskoleklasser med överrepresentation av personer med svensk, respektive invandrarbakgrund. Fokus ska ligga på mångfaldsfrämjande eller på en aktivitet som exempelvis idrott, teater och musiktävling, inte på etnicitet, integration eller segregation eftersom det ger upphov till negativa känslor.

Inva-Sam vill även påpeka hur viktiga mötesplatser för unga människor är, därför bör demokratiskt byggda kulturföreningar stödjas i sin strävan att erbjuda ungdomarna en aktiv och utvecklande sysselsättning/fritid. Inom dessa föreningar bör utbildningsinsatser och aktiviteter arrangeras för att öka kunskapen om hur man påverkar diskriminering och för att barn och ungdomar ska lära sig grunden i mänskliga rättigheter.

Barn- och ungdomar, liksom samhället i stort, behöver förebilder. Förebilder med olika minoritetsbakgrund bör lyftas fram i stadens olika arrangemang liksom besöka och hålla föredrag i skolor. Inva-Sam vill i detta sammanhang nämna den avgörande roll idrott spelar för integration. Här har säkert idrottsrörelserna kloka synpunkter. Inva-Sam å sin sida vill framhålla att det bör ingå en rad idrottsfrämjande åtgärder i Plan för lika möjligheter.

Vidare vill Inva-Sam poängtera vikten av att det tas fram konkreta, handlingskraftiga initiativ för hur nyanlända med uppehållstillstånd ska introduceras snabbt i samhället, till exempel genom tidig språkundervisning, möjlighet att kombinera studier och arbete, praktikplatser med mera. Det finns exempel där praktikplatser erbjudits i skolmatsalar, äldreboenden och liknande utan att det krävts omfattande upplärningsinsatser eller ekonomiska resurser. Det är också värdefullt om staden kan verka för att utländska betyg valideras i snabbare takt, även om detta ytterst är en fråga för regeringen och lagstiftaren. I avvaktan på validering borde yrkeskunskap hos de nyanlända ändå kunna tas tillvara genom aktiva matchningsinsatser. Exempelvis kan läkare få praktik på sjukhus, lärare få praktik i skolor, eller mekaniker få praktik på verkstad. Det behöver inte vara fråga om formella praktikplatser omgärdade av regler och bidrag, utan det kan handla om att få gå bredvid någon timme, studiebesök eller liknande. Meningslösheten i att gå och vänta, sysslöshet, är negativ för integrationen.

Slutligen anser Inva-Sam att det är viktigt med en tydlig plan för uppföljning av riktlinjerna i Plan för lika möjligheter. Detta kan exempelvis ske genom att ett forum bestående av blandade aktörer från det civila samhället för en kontinuerlig dialog kring frågor som berör mänskliga rättigheter, rasism och främlingsfientlighet, hatbrott, antidiskriminering och religionsfrihet.

Mohamed Hélaoui
Ordförande Kommunala Integrationsrådet